ECLI:LV:RPT:2023:0328.C771111522.3.S
Lietas Nr.C771111522
Lietas arhīva Nr.C-06926-23/97

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2023.gada 28.martā

Rīgas pilsētas tiesa: tiesnese Ilona Zelmene, rakstveida procesā izskatīja civillietu AS "Sadales tīkls" vienkāršotās procedūras prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2022.gada 25.novembrī Rīgas pilsētas tiesā saņemts prasītājas AS "Sadales tīkls" prasības pieteikums vienkāršotās procedūras prasībā pret atbildētāju /pers. A/ par naudas piedziņu.

[1.1] Prasība pamatota ar Ministru kabineta 2014.gada 21.janvāra noteikumiem Nr.50 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 56., 109., 113.punktu, Civillikuma 1402., 1635., 1765. un 1811.pantu.

[1.2] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja parādu 228,47 *euro*, valsts nodevu 70 *euro*, kā arī noteikt prasītājai tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no galvenā parāda līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

[1.3] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2015.gada 1.janvārī starp elektroenerģijas tirgotāju AS "Latvenergo" un lietotāju – /pers. A/ noslēgts līgums Nr.1061959432 par elektroenerģijas tirdzniecību objektā pēc adreses /adrese A/, kā arī atbildētājs ir nekustamā īpašuma pēc adreses /adrese A/, īpašnieks laika posmā no 2004.gada 18.februāra līdz 2016.gada 29.februārim.

Atbilstoši Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2007.gada 21.februāra lēmumam Nr.28 un AS "Sadales tīkls" izsniegtai licencei Nr.E13017 elektroenerģijas sadalei Latvijas Republikas teritorijā, AS "Sadales tīkls" no savas puses pildīja elektroenerģijas sadales sistēmas operatora pienākumus un piegādāja elektroenerģiju objektam pēc adreses /adrese A/.

2016.gada 27.aprīlī prasītājas darbinieki, pārbaudot elektroietaises objektā, konstatēja, ka tiek patvaļīgi (bez uzskaites un bez maksas) lietota elektroenerģija – ir izveidots patvaļīgs pieslēgums pirmsuzskaites ķēdei no ievadautomātslēdža uz aizejošā lietotāja vara kabeļa pievienojama spailēm (dzīslas šķērsgriezums 4.0 mm²), lietojot elektroenerģiju bez elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāta, un prasītāja saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu 109.punktu sastādīja aktu Nr.3526888 par konstatēto faktu.

Prasītāja veica neuzskaitītās elektroenerģijas pārrēķinu un saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu 113.punktu izrakstīja atbildētājam 2016.gada 16.martā pārrēķina rēķinu Nr.201543811720 par summu 703,78 *euro* apmērā. Atbildētājs izrakstītos rēķinus norādītajā termiņā neapmaksāja. Prasītāja 2022.gada 15.septembrī nosūtīja pirmstiesas brīdinājumu Nr.30VD00-42/307, ar kuru atkārtoti lūdza veikt rēķinu apmaksu un brīdināja par strīda nodošanu izskatīšanai tiesā.

[2] 2023.gada 16.februārī un 9.martā tiesā saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka atbildētājs prasību neatzīst.

Papildus paskaidrots, ka 2016.gada 27.aprīlī sastādīts akts par nozagto skaitītāju, bet atbildētāja īpašuma tiesības izbeigušās 2016.gada 19.februārī, tātad vairāk kā divus mēnešus pirms akta sastādīšanas. Norāda, ka no minētā akta redzams, ka sadales skapis atrodas /adrese B/, kas atrodas citai juridiskai personai piederošā un nožogotā teritorijā, kas liedz atbildētājam piekļūt šiem mēraparātiem. Atbildētājs lūdz uzlikt par pienākumu prasītājai pārvietot šo uzskaites sadali skapi uz nekustamā īpašuma /adrese A/ teritoriju.

[3] 2023.gada 2.martā tiesā saņemta prasītājas atsauksme par atbildētāja paskaidrojumiem. Prasītāja norāda, ka 2015.gada 1.janvārī elektroenerģijas tirgus tika atvērts mājsaimniecībām un mājsaimniecības lietotājiem sistēmas ietvaros tika ieviesta jauna līgumu numerācijas kārtība (līguma Nr.1006733697 vietā tika piešķirts līgums Nr.1061959432). Mainījās tikai sistēmā esošs līguma identifikācijas numurs, bet elektroenerģijas piegādes līguma saturs palika nemainīgs. Atbildētājs nav rakstiski informējis prasītāju vai elektroenerģijas tirgotāju par elektroenerģijas tirdzniecības līguma pārtraukšanu.

2016.gada 26.septembrī elektroenerģijas tirgotājs ir saņēmis pieteikumu par elektroenerģijas tirdzniecības līguma noslēgšanu no jauna lietotāja /pers. C/, ņemot vērā jaunā lietotāja pieteikumu, elektroenerģijas tirdzniecības līgums ar atbildētāju tika izbeigts 2016.gada 26.septembrī.

Prasītāja papildus informē, ka objektā regulāri un vairākkārt ir pazuduši elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāti. Prasītāja vairākkārt ir informējusi atbildētāju, ka ir jāiesniedz pierādījumi par elektroenerģijas komercuzskaites mēraparātu pazušanas faktu, ja to ir izdarījušas kādas citas trešās personas, savukārt atbildētājs vēl joprojām nav iesniedzis pierādījums tam, ka elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāta bojājums (skaitītāja pazušana) būtu radies kādu trešo personu huligāniskas vai neuzmanīgas rīcības rezultātā vai kādu citu apstākļu dēļ. Savukārt ar aktu Nr.3526888 ir konstatēts, ka izveidots patvaļīgs pieslēgums pirmsuzskaites ķēdei no ievadautomātslēdža uz aizejošā lietotāja vara kabeļa pievienojama spailēm. Šāds patvaļīgs pievienojums (sadalnē bez elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāta) ir izveidots apzināti, nolūkā lietot elektroenerģiju bez uzskaites.

[3] 2022.gada 29.decembrī saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{25}$ panta pirmo daļu pusēm nosūtīts paziņojums, kurā paziņots, ka saīsinātais spriedums būs pieejams tiešsaistes sistēmā 2023.gada 28.martā.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā ar tiesību normām, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[5] Civilprocesa likuma 194.panta pirmās daļas 3.punkts noteic, ka tiesa sastāda saīsināto spriedumu vienkāršotās procedūras lietās, savukārt minētā likuma $250.^{25}$ panta (2^1) daļa paredz, ka tiesa arī pēc savas iniciatīvas šā panta $2.^3$ daļā noteiktajā kārtībā var sastādīt spriedumu atbilstoši šā likuma 193.pantā noteiktajam sprieduma saturam.

Ievērojot minēto, tiesa pēc savas iniciatīvas sastāda spriedumu atbilstoši Civilprocesa likuma 193.pantā noteiktajam sprieduma saturam.

[5.1] Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Ievērojot Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu,

pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

[6] Civillikuma 1402.pants nosaka, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

[6.1] Lietā pierādīts un netiek apstrīdēts fakts, ka AS "Latvenergo" kā piegādātājas un atbildētāja kā lietotāja starpā 2007.gada 22.maijā noslēgts līgums Nr.1006733697 par elektroenerģijas piegādi un lietošanu, līgums ir beztermiņa. Saskaņā ar šo līgumu piegādātājs apņemas piegādāt elektroenerģiju objektam /adrese B/.

[6.2] No lietas materiālos esošās prasītājas iesniegtās informācijas redzams, ka minētais līgums izbeigts 2016.gada 26.septembrī.

Nav strīds, ka prasītāja saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas licenci Nr.E13017 veic elektroenerģijas sadali, pildot sadales sistēmas operatora funkcijas. Savukārt, atbildētājs uz līguma pamata atzīstams par elektroenerģijas lietotāju objektā līdz 2016.gada 26.septembrim.

[6.3] Elektroenerģijas tirdzniecības līguma 5.4.punkts nosaka, ja lietotājs grib izbeigt līgumu par elektroenerģijas piegādi un lietošanu, tad par to 7 dienas iepriekš rakstiski jāpaziņo piegādātājam un pilnīgi jānorēķinās par izlietoto elektroenerģiju atbilstoši līguma nosacījumiem.

Elektroenerģijas tirdzniecības līguma 5.7.punkts nosaka, ja lietotājs atbrīvojot objektu, nav par to informējis piegādātāju, lietotājs ir atbildīgs par izlietotās elektroenerģijas apmaksu līdz jauna līguma noslēgšanai ar citu jaunu lietotāju.

Atbildētājs nav iesniedzis prasītājai vai tiesā pierādījumus, ka rakstiski informējis prasītāju vai elektroenerģijas tirgotāju par elektroenerģijas tirdzniecības līguma pārtraukšanu, līdz ar to, tiesa atzīst atbildētāja iebildumus, ka laikā, kad sastādīts akts nav bijis nekustamā īpašuma īpašnieks, kā tādus, kas neatbrīvo no uzņemto saistību izpildes.

[7] Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civillikuma 2107.pantu starp pusēm nodibinātas no piegādes līguma izrietošas tiesiskās attiecības. Civillikuma 2109.pantā noteikts, kad piegādātājs pieprasīto lietu piegādājis, līdzēju tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem. Saskaņā ar Civillikuma 2021.pantu no pirkuma līguma izceļas abām pusēm savstarpējas prasījumu tiesības kā uz līguma izpildīšanu, tā arī uz zaudējumu atlīdzību.

Ministru kabineta 2014.gada 21.janvāra noteikumi Nr. 50 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" noteic elektroenerģijas tirgotāja, elektroenerģijas sistēmas operatora un lietotāja tiesības un pienākumus elektroenerģijas piegādē un lietošanā, kā arī norēķinos par pakalpojumiem.

[7.1] Tiesa atzīst, ka uz atbildētāju attiecas kā līgumā noteiktie pienākumi, tā arī tiesību normās noteiktie elektroenerģijas lietotāja pienākumi un atbildība.

[8] No lietas materiāliem redzams, ka 2016.gada 27.aprīlī prasītājas darbinieki, veicot pārbaudi objektā, sastādīja aktu Nr.3526888 par konstatēto faktu, kurā konstatēts, ka lietotāja sadalnē 11596 Ab komercskaitītājs neatrodas, nozagts. Pieslēgums elektrības tīklam no ievadautomātslēdža C40A uz aizejošā abonenta kabeļa pievienojuma spailēm bez uzskaites, elektroenerģija tiek lietota bez uzskaites.

[8.1] Ministru kabineta 2014.gada 21.janvāra noteikumu Nr.50 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 54.punktā paredzēts, ka lietotājs ir civiltiesiskā kārtībā mantiski atbildīgs par iejaukšanos elektroenerģijas komercuzskaites mēraparātu darbībā, plombu tīšu bojāšanu vai viltošanu, savās telpās un teritorijā uzstādīto elektroenerģijas komercuzskaites mēraparātu vai sistēmu pirmsuzskaites ķēžu, plombu, kā arī automatizētās uzskaites sistēmu un sakaru līniju saglabāšanu un to tehnisko stāvokli.

Ņemot vērā atbildētāja iebildumus par viņa atbildības neesamību attiecībā uz skaitītāja bojāšanas faktu, tiesa norāda, ka Ministru kabineta 2014.gada 21.janvāra noteikumu Nr.50 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 54.punktā paredzēta lietotāja atbildība neatkarīgi no tā, kurš veica skaitītāja bojāšanu.

Konkrētajā gadījumā atbildētājs nenorādīja uz kādām trešajām personām, kas būtu veikušas skaitītāja bojāšanu, atbildētājs neziņoja prasītājai par skaitītāja bojājumiem, kā arī nav iesniedzis pierādījumus, ka būtu par skaitītāja bojājumiem ziņojis tiesībsargājošām iestādēm. Līdz ar to atzīstams, ka prasītāja pamatoti vērsa piedziņu pret atbildētāju kā civiltiesiskā kārtībā mantiski atbildīgo personu.

[9] Ministru kabineta 2014.gada 21.janvāra noteikumu Nr.50 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 113. un 114.punkts noteic, ja sistēmas operators konstatē iejaukšanos komercuzskaites mēraparāta darbībā, ko apstiprina ekspertīzes atzinums, vai pieslēgumu pirmsuzskaites ķēdēm un šīs darbības nebija iespējams atklāt, veicot kārtējo komercuzskaites mēraparāta kontroli, sistēmas operators ir tiesīgs pārrēķināt elektroenerģijas, sistēmas pakalpojumu, citu pakalpojumu un obligātā iepirkuma komponenšu apjomu par laikposmu līdz vienam gadam pēc pievienojuma maksimālās caurlaides spējas diennakts 24 stundu periodā neatkarīgi no iepriekšējo pārbaužu rezultātiem. Sistēmas operators, veicot šo noteikumu 112. un 113.punktā minēto pārrēķinu, elektroenerģijas cenu nosaka pēdējās garantētās piegādes cenas apmērā fakta konstatācijas mēnesī.

No lietas materiāliem redzams, ka, pamatojoties uz konstatēto faktu par iejaukšanos elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāta darbībā ar nolūku lietot elektroenerģiju bez uzskaites un bez maksas, prasītāja veica neuzskaitītās elektroenerģijas pārrēķinu un saskaņā ar minēto Ministru kabineta noteikumu 59. un 113.punktu izrakstīja atbildētājam 2016.gada 28.jūnijā rēķinu Nr.201574798582 par 228,47 *euro*.

Ministru kabineta 2014.gada 21.janvāra noteikumu Nr.50 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 115.punktā paredzēts, ka saskaņā ar veikto pārrēķinu sistēmas operators izraksta lietotājam rēķinu, kurā norāda maksājumu pārrēķinu, maksājamo summu un samaksas termiņu. Lietotājam ir pienākums laikus un rēķinā norādītajā apmērā norēķināties ar sistēmas operatoru.

Lietā nav strīda, ka atbildētājs minēto rēķinu neapmaksāja.

[9.1] Izvērtējot atbildētāja iebildumus, tiesa norāda, ka izskatāmajā lietā nav izšķirošanas nozīmes apstāklim, kurš veica skaitītāja bojāšanu, jo neatkarīgi no personas, kas to veica, Ministru kabineta 2014.gada 21.janvāra noteikumu Nr.50 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 54.punktā civiltiesiskā atbildība paredzēta lietotājam, kurš konkrētajā lietā ir atbildētājs.

No lietas materiāliem redzams, ka galvenais parāds sastāv no viena neapmaksāta rēķina.

Lietas izskatīšanas gaitā apstiprinājās, ka prasītāja pamatoti atbildētājam izrakstīja šo rēķinu, kā arī apstiprinājās, ka atbildētājs neveica tā apmaksu.

Pastāvot šādiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka no atbildētāja kā lietotāja par labu prasītājai, pamatojoties uz Ministru kabineta 2014.gada 21.janvāra noteikumu Nr.50 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 54., 113., 114. un 115.punktu, piedzenams neapmaksātais parāds 228,47 *euro* apmērā.

[10] Atbildētājs lūdza tiesu uzlikt prasītājam par pienākumu pārvietot šo uzskaites sadali skapi uz nekustamā īpašuma /adrese A/ teritoriju.

Atbildētājs nenorādīja un arī tiesa nekonstatē nevienu imperatīvu tiesību normu, kas pieļautu tiesai izskatāmajā lietā uzlikt prasītājai par pienākumu pārvietot uzskaites sadales skapi uz nekustamā īpašuma /adrese A/ teritoriju, līdz ar to pieteikts lūgums ir noraidāms.

[11] Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Ievērojot Civilprocesa likuma 195.panta noteikumus, prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % gadā no pamatparāda summas, ņemot vērā Civillikuma 1763.panta noteikumus, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla summu.

[12] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, no atbildētāja prasītājas labā ir piedzenama prasītājas samaksātā valsts nodeva 70 *euro*.

[12.1] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu no atbildētāja par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 9 *euro*, ko tiesa aprēķinājusi ievērojot 2022.gada 11.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.20 "Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu

aprēķināšanas kārtība" 5., 14. un 15.punktā noteikto.

[13] Civilprocesa likuma 204.[1] pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, [..] un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Tādejādi, tiesa nosaka atbildētājam 10 dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189.-193., 195., 204.[1] un 250.[25], 250.[27] pantu tiesa

nosprieda

apmierināt AS "Sadales tīkls" prasību vienkāršotajā procedūrā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS "Sadales tīkls", vienotais reģistrācijas Nr.40003857687, parāds 228,47 *euro* un valsts nodevu 70 *euro*, kopā 298,47 *euro* apmērā (divi simti deviņdesmit astoņi *euro* un 47 centi), pārskaitot naudas līdzekļus AS "Sadales tīkls", reģistrācijas Nr.40003857687 norēķinu kontu: LV30UNLA0050010406568 – AS "SEB banka"

Noteikt AS "Sadales tīkls", reģistrācijas Nr. 40003857687, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) 6% (sešus procentus) gadā no nesamaksātās parāda summas.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus kopā 9 *euro* apmērā (deviņi *euro*), kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr.LV51 TREL 2190 4580 1900 0, saņēmēja iestāde: Valsts kase, saņēmējs Tiesu administrācija, NMR 90001672316. Maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods – 21499 un civillietu identificējoša informācija.

Maksājumu dokuments, kas apstiprina valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts ienākumos sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzams Rīgas pilsētas tiesas kancelejā klātienē Daugavgrīvas ielā 58, Rīgā, nosūtāms pa pastu vai nosūtāms elektroniski uz tiesas kancelejas elektroniskā pasta adresi – rigas.pilseta@tiesas.lv, lai spriedums šajā daļā netiktu nodots piespiedu izpildei.

Noteikt atbildētājam termiņu labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas tiesā.

Spriedums pieejams tiešsaistes sistēmā 2023.gada 28.martā. Datums, kad spriedums ir pieejams tiešsaistes sistēmā, uzskatāms par sprieduma pasludināšanas datumu.

Tiesnese Ilona Zelmene

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.